

[Minister Lise Østergaard]

så sandelig også udgør en ganske alvorlig risiko for verdensfreden, så meget desto mere som det jo trods alt i dag i de eksisterende væbnede konflikter er de konventionelle våben, som anvendes.

Der er mange enkeltræk, man kunne tage ud af det store nedrustningskompleks. Jeg kunne have lyst til at nævne som en glædelig ting, at det under statsministerens nylige samtaler i Washington bl. a. blev oplyst, at USA har til hensigt at reducere deres salg af konventionelle våben med op imod 740 mill. dollars allerede i 1978. Jeg nævner denne oplysning alene for at vise, at mange træk har interesse, men ingen har betydning isoleret.

Det er væsentligt, når vi går ind til disse omfattende forhandlinger, at vi har den grundholdning, som jeg på regeringens vegne har givet udtryk for i min indledning: at målet for nedrustningsbestræbelserne må være en internationalt kontrolleret og gensidigt afbalanceret nedrustning. Af disse grunde kan jeg ikke støtte det af hr. Gert Petersen fremsatte dagsordensforslag.

Fordi hr. Gert Petersen i den sammenhæng appellerer så meget – og jeg synes: rigtigt – til vores kontakt med andre små lande, kunne jeg have lyst til at gøre opmærksom på, at der så sent som i går aftes har været en debat i Hollands andetkammer, en hollandsk parlamentsdebat af ganske samme art som den, vi afholder her i dag. Under den debat fremkom der to dagsordensforslag, som gik på de samme tanker som de to dagsordensforslag, der er blevet fremlagt her i dag, nemlig at man skulle trække en særlig våbentype ud som noget, man specielt skulle arbejde med. Begge disse dagsordensforslag blev nedstemt under den hollandske debat, hvilket vil sige, at den hollandske regering har den samme holdning, som den danske regering har, nemlig at vi må arbejde med nedrustningsproblemerne i en balanceret helhed.

Hr. Melchior stillede mig et par spørgsmål. For det første efterlyste han nye ideer i vores oplæg. Til det har jeg lyst til at sige, at er der noget, der ikke er brug for lige netop nu i nedrustningsdebatten, så er det fantasifulde ideer. Det, der er brug for, er at presse de meget påtrængende realistiske planer frem til en gennemførelse.

I øvrigt spurgte hr. Melchior om, hvorledes forholdet er imellem de andele af bruttonationalproduktet, som forskellige lande anvender til militære formål og til udviklingsbistand. Jeg kan blot her give den oplysning, at for USAs vedkommende er det således, at man anvender 0,27 pct. af bruttonationalproduktet på udviklingsbistand, hvilket vi jo i vore lande finder er i meget høj grad for lidt, men 0,27 pct. til udviklingsbistand står over for 6 pct. til militærudgifter. For Sovjetunionen er de tilsvarende tal 0,05 pct. til udviklingsbistand og 12 pct. til militærudgifter. Stadig væk vil jeg meget stærkt advare imod, at man sammenknytter disse to tal. Jeg tror bestemt, at der i den abstrakte sammenhæng er meget vundet ved at tale om, hvilke virkninger nedrustning kan få på verdensøkonomien, men vi må ikke forestille os to penge-kasser, hvor man konkret flytter mønter fra den ene til den anden.

Til hr. Niels Helveg Petersen vil jeg sige, at jeg har lyttet med megen interesse og nok også med nogen forbløffelse til oplægget. Det er ganske rigtigt, at jeg har givet til kende, at jeg finder oprustningen absurd; det samme gør hr. Niels Helveg Petersen. Men jeg har meget svært ved at forstå fornuften i at bebrejde mig, at jeg forsøger at forholde mig rationelt til nedrustningsbestræbelserne. Der er med garanti indbygget mange irrationelle, absurde træk i våbenkapløbet, og jeg kan forsikre hr. Niels Helveg Petersen om, at jeg personlig har så megen interesse for de irrationelle sider i mennesket, at jeg ville kunne bruge timer til at udanalysere de irrationelle træk, som angår konkurrencemotiv og en lang række andre motiver, som selvfølgelig spiller en rolle på dette område ligesom på alle andre områder. De forhold, som får forskere til at forske for at vinde ny erkendelse, spiller også ind på dette område, men hvem ville ønske, at forskere skulle ophøre med at forske, fordi vi ikke på ethvert givet tidspunkt ganske nøjagtig kan vide, hvad forskningens resultater eventuelt kan misbruges til?

Så sagde hr. Niels Helveg Petersen, at han aldeles savnede i mit indlæg en omtale af den indbyggede inert i oprustningen, som bl. a. har at gøre med økonomiske motiver. Der må jeg nu forbløffes, idet jeg jo omtalte den på den mest håndgribelige måde, da jeg gennemgik det nordiske forslag, som netop har